

**REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STANKOVCI**

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA I
FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA
OPĆINE STANKOVCI
ZA RAZDOBLJE 2023. – 2025. godine**

1. UVOD

Prema proračunskom kalendaru, Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) usvaja smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje, koje između ostaloga sadrže ciljeve ekonomske politike za trogodišnje razdoblje te makroekonomski i fiskalni okvir opće države. U travnju 2021. Vlada je donijela Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. do 2026. i Program konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2022.- 2024, a u srpnju 2021. Nakon usvajanja smjernica, Ministarstvo financija izrađuje upute za izradu prijedloga državnog proračuna, a na temelju oba navedena dokumenta sastavlja i upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno Zakonu o proračunu (Narodne novine, br. 144/21) a na temelju Smjernica Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023.-2025.,(dalje u tekstu: Upute) te ih dostavili svim županijama, gradovima i općinama kako bi se na temelju istih izradile upute za izradu proračuna jedinice i dostavile ih svojim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima.

Dostavljene upute Ministarstva financija sadrže:

1. temeljne makroekonomske pokazatelje iz Smjernica,
2. novosti kod izrade, predlaganja i donošenja proračuna i financijskih planova prema novom zakonu o proračunu,
3. metodologiju izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
4. upute upravnih tijela za financije,
5. dostava dokumenata i unos podataka,
6. planiranje rashoda proračunskih korisnika i postupanje s viškovima u sklopu decentralizacije funkcija,
7. zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema novom Zakonu o proračunu,
8. obrasce za izradu prijedloga financijskog plana.

Općine, gradovi i županije i njihovi proračunski korisnici mogu tekst ovih uputa kao i prijedloge za izradu proračuna preuzeti na stranici Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/lokalna-samouprava>.

Upravni odjel općine ovim Uputama, a na temelju poznatih veličina, pokazatelja i metodologije izrade proračuna i financijskih planova, predlaže polazne veličine i rokove za izradu financijskog plana korisnika te prijedloga proračuna za 2022. godinu s projekcijama za 2022. i 2023. godinu.

Rokovi i metodologija za izradu prijedloga proračuna utvrđeni su Zakonom o proračunu. Pri izradi prijedloga proračuna/financijskih planova potrebno je koristiti i odredbe podzakonskih akata: *Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu* (Narodne novine br.124/14, 115/15, 87/16 i 3/18. i 126/19.), *Pravilnika o proračunskim klasifikacijama* (Narodne novine 26/10 i 120/13 i 1/20). Odredbe ovih propisa odnose se i na proračunske korisnike.

Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno proračunskog korisnika odgovoran je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno financijskog plana. Ove upute s obrascima potrebnim za izradu proračuna i financijskog plana korisnika objavit će se na web stranicama Općine Stankovci www.stankovci.hr - Upute za izradu proračuna i financijskog plana proračunskog korisnika Općine Stankovci za razdoblje 2023. - 2025. godine.

Upute za izradu Proračuna i financijskog plana proračunskog korisnika Općine Stankovci za razdoblje 2023.-2025. godine sadrže:

- Metodologiju izrade prijedloga proračuna JL(P)RS (točka 2.)
- Metodologiju izrade prijedloga financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika JLP(R)S zajedno sa limitima (točka 3.)
- Terminski plan za izradu proračuna i prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika Općine Stankovci (točka 4.)
- Dostupnost materijala (točka 5.)

1.2. PRORAČUN I FINANCIJSKI PLANOWI ZA 2023. I PROJEKCIJA ZA 2024. I 2025. GODINU U EURIMA

Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine br. 57/22) u članku 69. propisuje da se proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura pripremaju za razdoblje nakon dana uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, sastavljanju, donose i objavljuju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u euru.

Proračun koji općina Stankovci donosi za razdoblje 2023.-2025 i financijski planovi njenih proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje 2023.-2025. iako se pripremaju tijekom 2022. godine, a općinsko vijeće raspravlja i donosi proračun do kraja 2022. godine (dok je službena valuta kuna), svi iznosi iskazani u proračunu i financijskim planovima moraju biti iskazani u novoj službenoj valuti euru.

Ako navedeni akti sadržavaju i sporedne podatke za godine koje prihode danu uvođenja eura, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije (1 euro=7,53450 kn).

2. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba navedenog Zakona, ponajprije Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine br. 26/10., 120/13. i 1/20.) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine br. 124/14., 115/15., 87/16., 3/18 i 126/19.).

Kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju voditi računa o njegovom izvršavanju i odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine, br. 24/13., 102/17 i 01/20.). Stoga je preporuka Ministarstva financija da se pri izradi proračuna uzmu u obzir odredbe navedenoga Pravilnika te da se Račun prihoda i rashoda, ne samo posebni nego i opći dio proračuna, iskazuje sukladno navedenim izmjenama i dopunama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna te sukladno odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

2.1. Jačanje srednjoročnog proračunskog okvira

Upute koje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađuju za svoje proračunske korisnike obvezno trebaju sadržavati i limite. Korisnicima se ne limitiraju vlastiti i namjenski izvori financiranja, već isključivo sredstva koja ostvaruju iz proračuna jedinice. Limiti su dodijeljeni iznosi sredstava unutar kojih bi korisnici izrađivali prijedloge financijskih planova. Jedan limit se utvrđuje ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti (koje proizlaze iz trenutno važećih propisa), a drugi limit ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu

novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.

I same jedinice lokalne i područne (regionalne) trebaju kod izrade projekcija za 2024. i 2025. godinu poraditi na njihovoj vjerodostojnosti, a tome će svakako doprinijeti i kvalitetna izrada dvojnih limita za proračunske korisnike na početku proračunskog ciklusa.

2.2. Opis planiranih politika

Osnovni ciljevi u provođenju politika Općine Stankovci, čije je ostvarivanje u funkciji razvoja cjelokupnog područja, kao i porasta životnog standarda stanovništva su:

1. Porast zapošljavanja,
2. Porast životnog standarda kroz daljnji razvoj prometne i komunalne infrastrukture,
3. Briga o zdravlju, obrazovanju i socijalnoj sigurnosti građana,
4. Promoviranje i poticanje kulture, sporta, tehničke kulture, vatrogastva i drugih društvenih aktivnosti,
5. Stvaranje pretpostavki za daljnji razvoj turizma,
6. Prostorno-planski razvoj, zaštita okoliša i kulturnih dobara,
7. Uspostava sustava odgovornog, učinkovitog i transparentnog upravljanja proračunskim sredstvima sukladno Zakonu o fiskalnoj odgovornosti,

2.3. Procjena prihoda i rashoda te primitaka i izdataka

U ovom dijelu Uputa daje se procjena prihoda i primitaka proračuna za slijedeće tri godine. Procjena prihoda/primitaka je polazišna točka za planiranje rashoda/izdataka.

Kretanja prihoda državnog proračuna u razdoblju 2023. – 2025. određena su očekivanom oporavkom gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir i učinke najavljenih poreznih izmjena u okviru poreza na dobit i poreza na dohodak. Naime, od 1. siječnja 2021. godine stopa poreza na dobit za sve poduzetnike koji imaju promet do 7,5 milijuna kuna smanjuje se s 12% na 10%, dok se u sustavu poreza na dohodak snižavaju stope poreza na dohodak s 36% na 30% te s 24% na 20%.

Epidemija koronavirusa tijekom 2021.-te godine dovela je do značajnih negativnih socijalno-gospodarskih posljedica. Međutim, Vlada RH iskoristila je stvoreni fiskalni prostor iz prethodnih godina za brzu i snažnu fiskalnu potporu za održavanje zaposlenosti i cjelokupne gospodarske aktivnosti. Stoga se u 2023. godini očekuje snažan gospodarski oporavak koji će se odraziti i na prihodnu stranu proračuna. Osim toga, značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstva iz EU fondova.

Prihodi i primici moraju biti šifrirani po **izvorima** (opći prihodi i primici, vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od nefinancijske imovine, te namjenski primici), a iz njih se financiraju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene. Izvori financiranja su:

1. Opći prihodi i primitci - **šifra izvora 11**.
2. Vlastiti prihodi - **šifra izvora 31**
3. Prihodi za posebne namjene čine prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima - **šifra izvora 43**
4. Pomoći - **šifra izvora 51/52**

5. Donacije su prihodi ostvareni od pravnih i fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovačkih društava i ostalih subjekata izvan proračuna/korisnici ne mogu planirati donacije od drugih proračuna i proračunskih korisnika - **šifra izvora 61**

6. Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine su prihodi ostvareni prodajom ili zamjenom nefinancijske imovine, naknade s naslova osiguranja, te naknade štete - **šifra izvora 71**

7. Namjenski primici su sredstva od zaduživanja i mogu se koristiti samo za namjenu utvrđenu posebnim ugovorom - **šifra izvora 81**

(Šiframik za Proračunske korisnike nalazi se u prilogu 1. uputa)

Prihodi i primici proračuna planiraju se te raspoređuju i iskazuju prema izvorima iz kojih potječu. Rashodi i izdaci se planiraju, izvršavaju i računovodstveno prate prema izvorima financiranja. Najveći naglasak se stavlja na izvor financiranja: Opći prihodi i primici obzirom na to da za ove prihode nije propisana namjena te se mogu trošiti za svaku vrstu rashoda.

Za ovaj izvor financiranja daju se limiti rashoda, a limiti su maksimalni iznosi rashoda iz ovog izvora financiranja kojih se upravna tijela i proračunski korisnici moraju pridržavati kod predlaganja planova.

Što se tiče namjenskih rashoda, Zakonom o proračunu je propisano da se ovi rashodi mogu trošiti samo za namjenu za koju su planirani pa se oni ne limitiraju jer limit predstavlja visina procijenjenih prihoda.

Plan rashoda i izdataka sadrži rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama: programska, ekonomska, lokacijska, organizacijska, funkcijska i izvori financiranja, kako bi se osiguralo praćenje po nositeljima, ciljevima, namjeni, lokaciji te po izvoru financiranja.

Nadalje potrebno je dodijeliti programe koji se sastoje od projekata i aktivnosti na koje se odnose pojedini rashodi i izdaci.

2.4. Uključivanje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka svih proračunskih korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

U Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023. - 2025. detaljno je obrazložena obveza uključivanja svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračunskih korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja.

Nekoliko je važnih preduvjeta za cjelovito i kvalitetno uključivanje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika u proračun jedinice:

1. Utvrditi vrste poslovnih događaja i transakcija koje evidentiraju proračunski korisnici i preispitati ispravnost njihovih evidencija. To primjerice znači da sve škole jedne županije isti poslovni događaj moraju evidentirati na isti način i na istom računu računskog plana.
2. Napraviti vezne tablice u kojima će se povezati vrsta prihoda sa izvorom financiranja. Iz Pravilnika o proračunskim klasifikacijama proizlaze neke od poveznica, međutim dio ovisi i o uputama i specifičnostima same jedinice. Primjerice, kamate koje proračunski korisnici ostvaruju na svojim računima mogu se vezati uz više izvora financiranja. Najčešće je to izvor financiranja: vlastiti prihodi, ali ovisno o različitim okolnostima mogu biti i drugi izvori financiranja
3. Definirati programsku klasifikaciju (aktivnosti i projekte) za proračunske korisnike iz svoje nadležnosti budući da se uključivanjem vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka korisnika

može ukazati potreba za novim aktivnostima i projektima od onih koji su do sada bili sadržani u proračunu.

4. Utvrditi način praćenja ostvarivanja vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka, kao i njihova trošenja. Ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odlukama o izvršavanju proračuna propišu izuzeće od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka korisnika u proračun, moraju osigurati izvještajno praćenje. Ovi podaci moraju biti uključeni u polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dakle, one jedinice koje posluju preko riznice, izvršavanje tog dijela proračuna prate putem riznice, a one koje nisu razvile sustave različnog poslovanja, izvršenje prate izvještajno i to ručnim evidencijama. Jasno, navedeno praćenje nije jednostavno uspostaviti, a posebice u dijelu prenesenih viškova, odnosno manjkova korisnika iz prethodnih godina koje treba uključiti u proračun na isti način kao i viškove, odnosno manjkove same jedinice.

Moguće je pratiti ostvarivanje i trošenje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika, izuzetih od uplate na račun proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na dva načina:

- provođenjem knjigovodstvenih evidencija u glavnoj knjizi proračuna ili
- samo izvještajno.

2.5. Primjena ekonomske klasifikacije propisane Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je u primjeni od 2015. godine donio je promjene u sadržaju financijskih izvještaja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i to izvještaja razine 22. U Računski plan uvedena je nova podskupina računa 367 Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti s pripadajućim podskupinama.

Podskupina računa 367 ne koristi se u procesu planiranja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva namijenjena proračunskim korisnicima u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazuju se na isti način kao i prethodnih godina. Dakle, u planu i izvještaju o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne koristi se podskupina računa 367 Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti, već se rashodi proračunskih korisnika iskazuju prema prirodnoj vrsti.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koristi podskupinu računa 366 Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna za planiranje sredstava proračunskom korisniku koji nije iz njegove nadležnosti, bez obzira hoće li se navedena sredstva u procesu izvršavanja doznačavati na račun korisnika ili nadležnog proračuna.

2.6. Plan razvojnih programa

Planovi razvojnih programa predstavljaju strateško-planski dokument jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave stvarajući dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem.

Plan razvojnih programa trebao bi se sastojati od: 1. ciljeva razvoja, 2. mjera, 3. veze sa programskom klasifikacijom, 4. veze sa proračunom, 5. pokazatelja rezultata i 6. veze sa organizacijskom klasifikacijom.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuje ciljeve razvoja i mjere pomoću kojih će se ti ciljevi ostvariti. Ciljevi razvoja predstavljaju jasan smjer kretanja i djelovanja jedinice u dužem vremenskom razdoblju. Mjere obuhvaćaju niz specifičnih aktivnosti, čija je provedba usmjerena postizanju određenog cilja razvoja, a njihov redoslijed ukazuje na prioritete razvoja

jedinice i prioritete pri alokaciji resursa u sljedećem trogodišnjem razdoblju. Ciljevi i mjere koji se utvrđuju planom razvojnih programa trebaju biti kontinuirani, sveobuhvatni i takvi da doprinose razvoju jedinice. Naime, iako se plan razvojnih programa donosi za trogodišnje razdoblje, ciljevi, kao i mjere, ukazuju na prioritete jedinice u dužem vremenskom razdoblju. Najčešće jednom utvrđeni ciljevi razvoja i mjere ostaju nepromijenjeni duži niz godina, iako su uvijek moguće određene korekcije s obzirom na razvojnu politiku jedinice. Nakon utvrđivanja mjera, aktivnosti, odnosno projekti iz proračuna jedinice se, ovisno o svom doprinosu, povezuju sa jednom od utvrđenih mjera. Na ovaj način se ciljevi razvoja jedinice reflektiraju u njenom proračunu tako omogućavajući praćenje izdvajanja sredstava za provedbu pojedinog cilja. Međutim, kako bi se uopće moglo pratiti doprinose li uistinu aktivnosti/projekti i koliko ostvarenju mjere s kojom su povezani, utvrđuju se pokazatelji rezultata. Pokazatelji rezultata utvrđuju se na razini aktivnosti/projekta i moraju direktno mjeriti uspješnost provedbe te aktivnosti/projekta. Kako bi se pratila uspješnost provedbe aktivnosti/projekta, za svaki od pokazatelja rezultata utvrđuje se polazna i ciljane vrijednosti. Polazna vrijednost odnosi se na godinu u kojoj se izrađuje proračun i plan razvojnih programa, dok se ciljane vrijednosti utvrđuju za naredno trogodišnje razdoblje.

2.7. Predlaganje i donošenje proračuna te dostava proračuna i odluke o izvršavanju proračuna Ministarstvu financija; transparentnost proračuna

Upravno tijelo nadležno za financije u jedinstvenom upravnom odjelu izrađuje nacrt prijedloga proračuna te ga dostavlja m načelniku do 30. listopada 2022. godine.

Načelnik utvrđuje prijedlog proračuna i podnosi ga Općinskom vijeću na donošenje do 15. studenoga 2022. godine.

Općinsko vijeće donosi proračun za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu do kraja tekuće 2022. godine, u roku koji omogućuje primjenu proračuna od 1. siječnja 2023. godine.

Sukladno članku 43. Zakona o proračunu, načelnik je obvezan dostaviti

Ministarstvu financija proračun i projekcije, odluke o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u roku od 15 dana od njihova stupanja na snagu na adresu e pošte Ministarstva financija: lokalni.pracuni@mfin.hr dostave.

Kako se, sukladno članku 144. Zakona o proračunu, proračun i projekcije, izmjene i dopune proračuna te odluka o privremenom financiranju objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jedinice su u obvezi na e-mail adresu Ministarstva financija: lokalni.pracuni@mfin.hr poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Sve izmjene i dopune proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2023. godinu koje stupe na snagu tijekom 2023. godine dostavljaju se također u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu i na istu e-mail adresu.

Da bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje, preporučujemo da se svi navedeni materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

Svi ključni proračunski dokumenti (prijedlog proračuna, izglasani proračun, izmjene i dopune proračuna, polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna) da se objavljuju na mrežnim stranicama Općine Stankovci: www.stankovci.hr.

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, propisano je da je općina dužna na svojim mrežnim stranicama javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive.

Objava informacija, propisana Zakonom o proračunu, podrazumijeva najmanje objavu isplata iz proračuna, odnosno financijskog plana tijekom proračunske godine, objavu podatak o isplatelju i vrsti rashoda, odnosno izdataka te objavu podataka o primatelju sredstava, uključujući i njegov OIB, naziv pravne osobe, odnosno ime i prezime fizičke osobe, osim informacija koja predstavljaju

klasificirani podatak prema zakonu kojim je uređena tajnost podataka i informacija čija bi objava bila protivna posebnim propisima.

2.8. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe

Za potrebe statističkog praćenja, a radi učinkovitosti korištenja podataka, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave unose u posebnu web aplikaciji Ministarstva financija „Financijski planovi JLP(R)S“.

U istu aplikaciju i na isti način unosit će se podaci iz dokumenata:

- proračuna za 2023. i projekcija za 2024. i 2025.,
- privremenog financiranja za 2023. (u slučaju donošenja odluke o privremenom financiranju) i
- svih izmjena i dopuna proračuna za 2023.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG I IZVANPRORAČUNSKOG KORISNIKA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine br. 26/10, 120/13. i 1/20) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine br. 124/14, 115/15 i 87/16, 3/18 i 126/19). i pridržavati se ovih Uputa.

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave svoje financijske planove dostavljaju jedinici čiji su korisnici, odnosno nadležnom upravnom tijelu. Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili podmirivanje dijela rashoda korisnika izravno s računa proračuna.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu sa odredbama Zakona o proračunu obuhvaća:

1. procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2023.-2025.,
2. plan rashoda i izdataka za razdoblje 2023.-2025. razvrstane prema proračunskim klasifikacijama
3. obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Proračunski korisnik općine Stankovci je:

- Dječji vrtić Stankovci

3.1. Procjena prihoda i primitaka i prijedlog plana rashoda i izdataka

Proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prihode i primitke rashode i izdatke za 2023. godinu planira na razini podskupine (treća razina računskog plana), a za 2024. i 2025. na razini skupine (druga razina računskog plana).

Uz ekonomsku i programsku klasifikaciju, proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u izradi financijskog plana primjenjuju i klasifikaciju po izvorima financiranja.

Izvore financiranja čine skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene. Prihodi i primici proračuna planiraju se te raspoređuju i iskazuju prema izvorima iz kojih potječu. Rashodi i izdaci se planiraju, izvršavaju i računovodstveno prate prema izvorima financiranja. Osnovni izvori financiranja proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jesu: opći prihodi i primici, vlastiti prihodi,

prihodi za posebne namjene, donacije, prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja te namjenski primici.

3.2. Planiranje prihoda od poreza na dohodak

Općine prihode od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak evidentiraju temeljem izvještaja po vrstama poreza koje im dostavlja Fina, a u kojima je dan pregled prometa po brojčanim oznakama vrste prihoda do visine rasporeda u izvještajnom razdoblju.

Fina dostavlja općinama i specifikaciju prihoda – dodatak s obzirom na to da u Izvještaju (P-2/1) nisu prikazani podaci o iznosima uplata i isplata na vrsti prihoda 1619 Porez i prirez na dohodak po godišnjoj prijavi, dok na vrsti prihoda 1406 Predujem poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada nije iskazan podatak o namirenju negativnog stanja iz državnog proračuna.

Ministarstvo financija je pripremlilo Uputu za evidentiranje prihoda od poreza na dohodak kod JLS temeljem izvještaja koje ispostavlja Fina.

Iznos koji je za povrat poreza i prireza namiren iz državnog proračuna, a koji je iskazan u Specifikaciji prihoda- dohodak, ne može se evidentirati kao prihod od poreza na dohodak i prireza, nego kao obveza na računu 26711 Obveze za zajmove od državnog proračuna-kratkoročne.

Upravna vijeća, školski odbori i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika jedinica (škole, vrtići, knjižnice...) obvezni su usvojiti financijski plan do kraja godine, kako bi se od 1. siječnja 2022. mogle preuzimati i izvršavati nove obveze.

Temeljem zahtjeva nadležne jedinice, proračunski korisnik može izrađivati i prijedlog financijskog plana na razini odjeljka (četvrta razina računskog plana). Međutim upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo obvezno je usvojiti financijski plan korisnika, a predstavničko tijelo proračun za 2023. godinu na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije za 2024. i 2025. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).

3.3. Planiranje protestiranih jamstava

Jamstvo je instrument osiguranja kojim davatelj jamstva jamči za ispunjenje obveza za koje se daje jamstvo. Temeljem odredbi Zakona o proračunu JLS može dati jamstvo JLS na svojem području uz suglasnost Vlade RH. JLS može također dati jamstvo pravnoj osobi u svom većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač, za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove. JLS koje su davatelji jamstava dužna je procijeniti rizike koji mogu nastati u slučaju da korisnici zajmova, za koja će biti izdana jamstva neće biti u mogućnosti izvršavati uredno svoje obveze.

3.4. Planiranje povrata duga s osnova beskamatnog zajma dodijeljenog JLS i evidentiranje beskamatnog zajma

JLS mogle su tijekom 2020.g. iz državnog proračuna dobiti beskamatni zajam sukladno dva Naputka:

- 1.Naputku o načinu isplate beskamatnog zajma JLS , Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje,(Narodne novine br. 46/20, 5/21, 73/21)
2. Naputku o isplati sredstava beskamatnog zajma JLS uslijed pada prihoda (Narodne novine br. 130/20).

U proračunskom razdoblju od 2022. do 2024. JLS, koje su u 2020. godini zatražile i dobile iz državnog proračuna beskamatni zajam, sukladno gore spomenutim Naputcima, sredstva za povrat zajma trebaju planirati prema planiranoj dinamici povrata na podskupini 547 Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti.

Izmjenama Naputka o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa i prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2021. g. (Narodne novine br. 11/21, 49/21, 73/21) propisano je da se nedostajuća sredstva za povrat poreza na dohodak i prireza poreza na dohodak u razdoblju od 10.5. do 31.12.2021. g. namiruju iz državnog proračuna, a povrat tih sredstava na račun državnog proračuna sa zajedničkog računa provodi se od 1.8. do 31.12. 2021. g. u visini 25% raspoloživih sredstava na računu poreza na dohodak i prireza poreza na dohodak .

Jedinice koje imaju dug prema državnom proračunu s osnove odgode, obročne otplate te oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak i prireza na dohodak, povrat preostalog duga u cijelosti planiraju u financijskom planu za 2023. godinu, u okviru izdataka.

Primljeni zajmovi od državnog proračuna, a u proračunu za 2023. g. trebaju planirati izdatke za povrat u podskupini 547 Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti.

Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika treba biti uravnotežen. Izuzev prihoda i rashoda (korisnici najčešće nemaju primitaka i izdataka), u financijski plan je potrebno uključiti i predviđeni manjak, odnosno višak prihoda te s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje.

Financijski plan koji uključuje isključivo plan prihoda i rashoda bez rezultata poslovanja ne pruža cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.

Evidentno je da izvori financiranja poslovanja korisnika nisu isključivo prihodi tekuće godine, već i viškovi iz prethodnih godina. S druge strane, proračunski korisnici koji posluju s manjkom trebaju kroz financijski plan pokazati korekcije pogrešnih odluka iz prošlosti iz kojih su manjkovi proizašli i iznaći načine za njihovo pokriće. Manjkovi se mogu pokriti ili na teret novih izvora financiranja, odnosno rasta prihoda ili smanjenjem ukupne rashodovne strane u visini nastalih manjkova.

Često je pitanje može li se sukcesivno, kroz više godina planirati pokriće manjka iz prethodne(ih) godina.

Iznimno, kada proračunski korisnici dođu u situaciju da im preneseni manjak čini značajan dio ukupnog financijskog plana, odnosno da ga s obzirom na projekciju prihoda i stvorene obveze ne mogu realno pokriti u jednoj godini (a da istodobno nastave pružati javnu uslugu zadovoljavajuće kvalitete), moguće je sukcesivno planirati pokriće manjka kroz godine. To je moguće jedino pod uvjetom da se uz financijski plan donese i akt koji će sadržavati:

1. analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja institucije,
2. prijedlog mjera za otklanjanja utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje (to je skup mjera za povećanja visine i/ili strukture prihoda, poboljšanje naplate potraživanja, racionalizaciju poslovanja sa ciljem boljeg iskorištenja kapaciteta i snižavanja troškova, nova organizacijska struktura, promjene u razini zapošljavanja i sl.) i
3. akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

S druge strane, proračunski korisnici svjesni su potrebe uključivanja rezultata u financijski plan, ali najčešće ne znaju na koji način tehnički to provesti. Rezultat o kojem govorimo je u računovodstvenim evidencijama iskazan na podskupini računa 922 Višak/manjak prihoda.

Višak i manjak ne iskazuje se u financijskom planu na računima razreda 6/7 i 3/4, već se u sam financijski plan uključuje bilančna pozicija 922 Višak/manjak prihoda. Činjenica je da je konačni rezultat poslovanja poznat tek u siječnju godine za koju se donosi financijski plan pa se zbog toga prilikom planiranja tj. izrade financijskog plana u obzir uzima planirani rezultat poslovanja, odnosno njegova procjena rezultata poslovanja.

Model financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dan je u prilogu ovih Uputa. Sastoji se od Općeg dijela, Plana prihoda i primitaka te Plana rashoda i izdataka.

3.5. Obrazloženje financijskog plana

Obrazloženje financijskog plana proračunskog korisnika je podloga za analiziranje rezultata (učinaka) i oblikovanje budućih ciljeva, usmjeravanje djelovanja proračunskog korisnika te osnova za utvrđivanje odgovornosti. U skladu s odredbama Zakona o proračunu proračunski korisnici su dužni uz prijedlog financijskog plana izraditi i dostaviti obrazloženje prijedloga financijskog plana. Prilikom izrade obrazloženja naglasak je potrebno staviti na ciljeve koji se namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Glavna karakteristika pokazatelja uspješnosti je mjerljivost, stoga ih je potrebno brojčano iskazati ili jasno i nedvosmisleno izraziti. Isti će omogućiti praćenje i izvještavanje o napretku i ostvarenju zadanih programa.

U obrazloženju financijskog plana koriste se dvije vrste pokazatelja: pokazatelj učinka (outcome) i pokazatelj rezultata (output). Pokazatelj učinka treba dati informaciju o učinkovitosti, dugoročnim rezultatima te društvenim promjenama koje se postižu ostvarenjem cilja. Jedan od takvih pokazatelja je primjerice postizanje višeg stupnja pismenosti. Ovakve pokazatelje je teže utvrditi zato se za početak preporuča utvrđivanje pokazatelja rezultata. Ovi pokazatelji odnose se na proizvedena dobra i usluge unutar aktivnosti/projekta i orijentirani su prema konkretnom rezultatu. Određenim proračunskim korisnicima jednostavnije je odrediti pokazatelje rezultata jer im je osnovni djelokrug rada takav da je njegove rezultate jednostavno mjeriti. Ipak, određenim korisnicima osnovna djelatnost takvog je karaktera da je zahtjevnije odrediti mjerljive pokazatelje uspješnosti. Određivanje mjerljivih pokazatelja uspješnosti ponekad se razlikuje i kod istih proračunskih korisnika ovisno o njihovim specifičnostima.

3.6. Visina financijskog plana proračunskog korisnika

Sukladno članku 27., Zakona o proračunu visina financijskog plana proračunskog korisnika sadrži visinu financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu i tekuću proračunsku godinu te prijedlog visine financijskog plana za slijedeću proračunsku godinu i za slijedeće dvije godine raspoređen na:

- visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i
- visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti

RKP	Općina Stankovci / Proračunski korisnik općine Stankovci	Ostvareni rashodi i izdaci za 2021. godinu kn/€	Planirano Proračunom za 2022. godinu kn/€	2023. godina			2024. i 2025. godina		
				Kn/€			Kn/€		
35280	Općina Stankovci								
42555	Dječji vrtić Stankovci	497.000,03/ 65.963,23	869.300,00 115.375,93	Limit A	Limit B	Plan	Limit A	Limit B	Plan
				897.977,00	100.000,00	850.000,00	850.000,00	50.000,00	900.000,00
				119.182,02	13.272,28	112.814,38	112.814,38	6.636,14	119.450,52

4. OBVEZA IZRADE PROVEDBENIH PROGRAMA

Provedbeni program je kratkoročni akt strateškog planiranja od značaja za JLS. Provedbeni program donosi općinski načelnik u roku od 120 dana od dana stupanja na dužnost načelnika JLS. Provedbenim programom JLS osigurava se provedba posebnih ciljeva utvrđenih u Planu razvoja JLS. Plan razvojnih programa propisan je odredbama Zakona o proračunu kao sastavni dio proračuna, kojeg općinsko vijeće usvaja zajedno sa proračunom.

5. ZADUŽIVANJE JEDNICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE PREMA NOVOM ZAKONU O PRORAČUNU

Novim Zakonom o proračunu, u odnosu na stari zakon, propisano je da se JLS, osim za investiciju koja se financira iz njenog proračuna, može zadužiti i za kapitalne pomoći trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama u većinskom vlasništvu-suvlasništvu JLS, te za realizaciju investicije koja se sufinancira iz fondova europske unije kao i za investicije, odnosno projekte, čija je realizacija utvrđena posebnim propisima.

Također novim Zakonom je propisano da se u iznos ukupne godišnje obveze (najviše do 20 posto ostvarenih proračunskih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se jedinica zadužuje/daje jamstvo/suglasnost) uključuju dospjele obveze iskazane u zadnjem raspoloživom financijskom izvještaju.

KLASA : 022-05/22-01/ 298

URBROJ: 2198/30-22-2

Stankovci, 12. rujna 2022. godine

OPĆINSKI NAČELNIK OPĆINE STANKOVCI

Željko Perica